

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенско и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текушта сметка при Народната банка на ФНРЈ за претплата и одделни изданија бр. 1032-Т-220, за огласи 1032-Т-221.

Среда, 16 март 1955

БЕЛГРАД

БРОЈ 11

ГОД. XI

Цена на овој број е 30.— дин. — Претплатата за 1955 година изнесува 1200.— дин., а за странство 1700.— динари. — Редакција: Улица Краљевик'а Марка бр. 9 — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 26-276, Продажно одделение 22-619, Тел. централа 28-010.

82.

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА МАНДАТИТЕ НА РАБОТНИЧКИТЕ СОВЕТИ НА СТОПАНСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА ДО РЕДОВНИТЕ ИЗБОРИ ВО 1956 ГОДИНА

Врз основа на чл. 71 точ. 2 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта се прогласува Законот за продолжување на мандатите на работничките совети на стопанските претпријатија до редовните избори во 1956 година, што го усвои Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1955 година и на седницата на Соборот на производителите од 9 март 1955 година.

ПР бр. 2
10 март 1955 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната народна скупштина,
Моша Пијаде, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА МАНДАТИТЕ НА РАБОТНИЧКИТЕ СОВЕТИ НА СТОПАНСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА ДО РЕДОВНИТЕ ИЗБОРИ ВО 1956 ГОДИНА

Член 1

Мандатите на работничките совети на стопанските претпријатија што се избрани во 1954 година се продолжуваат до редовните избори во 1956 година.

Одредбата од претходниот став не важи за стопанските претпријатија во коишто до денот на влегувањето во сила на овој закон е извршен избор на работничкиот совет во 1955 година.

Член 2

По исклучок, по барање од заинтересираниот работен колектив на стопанското претпријатие народниот одбор на околицата, односно градот, може да одобри да се спроведат избори и во 1955 година.

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

83.

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЕНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

Врз основа на чл. 71 точ. 2 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југосла-

вија и за сојузните органи на власта, се прогласува Законот за военото обвинителство, што го усвои Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1955 година.

ПР бр. 5
10 март 1955 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната народна скупштина,
Моша Пијаде, с. р.

ЗАКОН

ЗА ВОЕНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

I. Основни одредби

Член 1

Военото обвинителство е државен орган што врши функција на кривично гонење за кривични дела од надлежноста на воените судови и други права и должности определени со закон.

Член 2

Во вршењето на своите права и должности военото обвинителство работи во рамките и врз основа на законите, како и врз основа на смерниците од државниот секретар за работи на народната одбрана.

Член 3

Правата и должностите на военото обвинителство ги вршат: Военото обвинителство на Југословенската народна армија и воените обвинителства при единиците и установите.

Врховниот командант на оружените сили на Федеративна Народна Република Југославија определува при кои единици и установи ќе се осниваат воени обвинителства, како и нивната месна надлежност.

Член 4

Со работата на военото обвинителство раково-ди воениот обвинител на Југословенската народна армија.

II. Општа надлежност и овластувања

Член 5

Основно право и основна должност на военото обвинителство е да ги гони сторителите на кривични дела од надлежноста на воените судови.

Военото обвинителство врши и други права и должности определени со овој и со други закони.

Член 6

Во вршењето на гонењето на сторителите на кривични дела, за кои се гони по службена должност, военото обвинителство се грижи за откривањето на кривични дела и за изнајдувањето на нивните сторители, подава барање за започнување кривична постапка, подига и го застапува обвини-

телниот акт, изјавува редовни и вонредни правни лекови и презема други дејствија за кои е овластено според законот.

Член 7

Кога со управен акт на воените органи е повреден законот во корист на одделно лице или на правно лице а на штета на општествената заедница. Военото обвинителство на Југословенската народна армија е овластено да ги врши сите дејствија што според одредбите од Законот за управните спорови може да ги врши странката што го започнува спорот.

Управен спор може да започне воениот обвинител на Југословенската народна армија, и тоа во срок од три месеци од денот кога е доставен управниот акт до странката во чија корист актот е донесен.

Член 8

Военото обвинителство има право да бара да се одложи или запре извршувањето на извршните решенија на воените судови и на решенијата на воено-управните органи, ако смета дека со нив е повреден законот и ако против такво решение може да се употреби редовно или вонредно правно средство односно да се започне управен спор, ако поради извршувањето би се сторила штета што тешко може да се отстрани.

Предлог за одлагање или запирање на извршувањето може да подаде воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Предлогот се поднесува до воениот суд или воено-управниот орган кој е надлежен да го нареди извршувањето, односно кој е надлежен да го спроведе извршувањето.

Воениот суд односно воено-управниот орган до кој е поднесен предлогот, времено ќе го одложи односно запре извршувањето, а предлогот ќе го испрати до непосредно повисокиот суд односно до воено-управниот орган, кој ќе реши конечно за предлогот.

Одложено односно запреното извршување ќе се стави во тек ако воениот обвинител или странката не употреби во законскиот срок правно средство или не започне управен спор.

Одредбите од овој член не се однесуваат на запирањето на извршувањето на казните, мерките за безбедност и воспитно-поправителните мерки.

Член 9

Државните органи се должни да му укажуваат правна помош на военото обвинителство.

Воениот обвинител има право да бара од државните органи, установите, стопанските и општествените организации определени известувања и податоци што му се потребни за преземање дејствија за кои е овластен. Бараните известувања и податоци ќе му се стават на располагање ако со закон не е определено поинаку.

Член 10

Воените обвинители примаат од граѓаните предлози, изјави и известувања и преземаат соодветни дејствија на кои се овластени според законот.

Заради вршењето на своите права и должности военото обвинителство ја утврдува фактичната состојба преку воениот суд или друг овластен воен орган. Тоа може и непосредно да бара изјави и известувања од граѓаните ако тоа служи за осигурување и остварување на нивните права и интереси.

III. Организацијата и работата

Член 11

Овластувањата што му припаѓаат на военото обвинителство ги врши воениот обвинител на Југословенската народна армија и на него подредените воени обвинители.

Секој воен обвинител постапува во границите на својата фактична надлежност, ако со закон не е определено поинаку.

Член 12

Повисоките воени обвинители вршат надзор над работата на пониските воени обвинители.

Повисоките воени обвинители имаат право и должност да им ставаат забелешки на пониските воени обвинители за недостатоците во работата, како и да им даваат упатства и наредби за правилното вршење на должноста. Упатствата и наредбите можат да се однесуваат и на постапување во поодделен предмет.

Упатствата и наредбите од повисоките воени обвинители задолжителни се за пониските воени обвинители.

Член 13

Повисокиот воен обвинител е овластен да ги врши сите права и должности што му припаѓаат на понискиот воен обвинител.

Повисокиот воен обвинител може работата на одделен предмет или вршењето на определено дејствие од надлежноста на еден подреден воен обвинител да му ја довери на друг подреден воен обвинител.

Член 14

Во секое воено обвинителство може да има еден или повеќе заменици на воениот обвинител што со формацијата ги определува Врховниот командант на оружените сили на Федеративна Народна Република Југославија.

Дејствијата за кои е овластен според законот воениот обвинител може да ги врши заменикот.

Воениот обвинител ако нема заменик, може, при единиците или установите за вршење одделни дејствија од надлежноста на военото обвинителство да овласти офицер на правната служба.

Член 15

За воени обвинители и заменици на воените обвинители можат да бидат назначени само офицери на правната служба што имаат завршен правен факултет и положен испит за чин капетан на правната служба односно судиски или адвокатски испит.

Член 16

Воениот обвинител на Југословенската народна армија го назначува и разрешува Врховниот командант на оружените сили на Федеративна Народна Република Југославија.

Замениците на воениот обвинител на Југословенската народна армија, воените обвинители и нивните заменици се назначуваат и разрешуваат според прописите за назначување на воените лица во Југословенската народна армија.

Член 17

Пред да стапат на должност воените обвинители и нивните заменици ја даваат оваа изјава:

„Свечено изјавувам дека во својата работа ќе постапувам според законот, дека својата должност ќе ја вршам совесно и дека ќе го пазам социјалистичкиот строј на Федеративна Народна Република Југославија.“

Воениот обвинител на Југословенската народна армија оваа изјава ја дава пред Врховниот командант на оружените сили на Федеративна Народна Република Југославија.

Замениците на воениот обвинител на Југословенската народна армија оваа изјава ја даваат пред воениот обвинител на Југословенската народна армија. Воените обвинители при единиците и установите и нивните заменици оваа изјава ја даваат пред командантот на својата единица или установа.

Член 18

Стручни соработници во военото обвинителство се:

- референти, и
- секретари.

Член 19

За референти можат да бидат назначени офицери со завршен правен факултет.

Референти можат да се назначуваат во сите воени обвинителства.

Член 20

За секретари можат да бидат назначени офицери со завршен правен факултет, положен испит за чин капетан на правната служба односно со судиски или адвокатски испит.

Секретари можат да бидат назначени само во Военото обвинителство на Југословенската народна армија.

Член 21

Референтите во воените обвинителства, како и секретарите во Военото обвинителство на Југословенската народна армија се назначуваат според прописите за назначување на воените лица.

Член 22

За вршење административни и други работи во военото обвинителство постои потребен број лица чиишто места се определуваат со формацијата.

Член 23

Правила за внатрешната организација и работењето на воените обвинителства донесува државниот секретар за работи на народната одбрана.

Член 24

За повреда на должноста и угледот на службата воените обвинители и нивните заменици одговараат дисциплински според воените дисциплински прописи.

IV. Одделни одредби

Член 25

За подигање на барањето за заштита на законитоста против правосилните решенија на воените судови и другите органи на Југословенската народна армија овластен е само воениот обвинител на Југословенската народна армија.

Член 26

Кога Сојузниот врховен суд расправа по барањето за заштита на законитоста подигаото од воениот обвинител на Југословенската народна армија или кога решава по управниот спор што го започнал воениот обвинител на Југословенската народна армија или кога решава по спорот за надлежноста меѓу воените и редовните судови, всениот обвинител на Југословенската народна армија е овластен пред Сојузниот врховен суд да ги презема сите оние дејствија за кои со закон е овластен Сојузниот јавен обвинител.

V. Преодни и завршни одредби

Член 27

Офицерите на правната служба кои на денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се најдат на работа во воено обвинителство можат по исклучок да се назначуваат за воени обвинители, заменици, секретари и референти иако не ги исполнуваат условите од членот 15 на овој закон.

Член 28

Во срок од шест месеци од влегувањето во сила на овој закон ќе се изврши преводене на помошниците и офицерите на правната служба во воените обвинителства и во Военото обвинителство на Југословенската народна армија во звањата определени со овој закон.

Член 29

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за военото обвинителство од 17 декември 1946 година и другите прописи што се во спротивност со одредбите од овој закон.

По исклучок од одредбата од претходниот став, до влегувањето во сила на законот за процесната постапка и на законот за општата управна постапка военото обвинителство и натаму ќе го врши правото на подигање барање за заштита на законитоста против правосилните решенија на воените судови и воено-управните органи донесени по гра-

ѓанските и управните предмети според одредбите на чл. 6 и 7 од Законот за военото обвинителство од 17 декември 1946 година.

Член 30

Овој закон влегува во сила петнаесеттиот ден по објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

84.

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОПШТИОТ ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО УЧИЛИШТАТА

Врз основа на чл. 71 точ. 2 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта, се прогласува Општиот закон за управување со училиштата, што го усвои Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1955 година.

ПР бр. 4

10 март 1955 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседател

на Сојузната народна скупштина,

Моша Пијаде, с. р.

ОПШТ ЗАКОН

ЗА УПРАВУВАЊЕ СО УЧИЛИШТАТА

I

Општи одредби

Член 1

Со училиштата за општо образование и со стручните училишта во Федеративна Народна Република Југославија се управува врз основа на начелата за општественото управување.

Член 2

Непосредното управување со училиштата го вршат органите што се формираат во секое училиште. Овие органи ги вршат своите права и должности врз основа и во рамките на законите и другите прописи од надлежните државни органи.

Народните одбори и нивните совети за просвета и култура, како и советите за просвета и култура на народните републики и автономните единици при управувањето со училиштата вршат права и должности определени со закон.

Член 3

Остварувајќи го општественото управување, училишните органи, секој во својот делокруг и со заедничка соработка, се грижат наставата и воспитаната работа да се засниваат врз придобивките на современата педагогија, на науката и техниката и сета работа и животот на училиштето да придонесе за формирање на свесен граѓанин на Федеративна Народна Република Југославија способен и готов со својата стручна работа и со друга општествена активност да придонесе за развитокот на социјализмот.

Член 4

Видовите на училиштата се установуваат само со закон.

Училиштата ги оснива народниот одбор, доколку со закон не е определено поинаку.

Начинот и условите за оснивање и укинување на поодделни училишта се пропишуваат со закон.

Иницијатива за оснивање стручни училишта можат да даваат и стопанските и општествените организации, како и собирачите на избирачите

Поодделни училишта може да оснива републичкиот извршен совет.

Член 5

Секое училиште има правила за своето внатрешно устројство и работа, што ги донесува училиштниот одбор а ги потврдува надлежниот народен одбор.

Член 6

Училиштата имаат самостојна претсметка што ја одобрува претставничкото тело кое е должно да ги осигури финансиските средства за работа на училиштето како прилог кон соодветниот буџет.

Одделни средства за поодделни училишта можат да осигуруваат стопанските и општествените организации.

II

Управување со училиштата

Член 7

Непосредно управување со училиштата вршат: училишниот одбор, наставничкиот совет и управителот односно директорот на училиштето.

Член 8

Училишниот одбор го сочинуваат:

определен број членови што ги именува надлежниот народен одбор по предлог од советот за просвета и култура;

определен број членови што ги избираат собирите на избирачите од подрачјето на училиштата меѓу граѓаните што се интересираат за животот и работата на училиштето и што можат да придонесат за решавање на училишните прашања;

определен број членови што ги избира наставничкиот совет меѓу наставниците на училиштето;

управителот (директорот) на училиштето.

Во училишниот одбор на стручните училишта влегува и определен број членови што ги избираат работничките совети односно органите на управувањето на стопанските организации и здруженијата што се заинтересирани за тие училишта.

Во средните училишта за општо образование и во сите стручни училишта во училишниот одбор влегува и ученик што го избираат учениците од училиштето.

Член 9

Училишниот одбор се состои од седум до деветнаесет членови.

Надлежниот народен одбор со свое решение го утврдува бројот на членовите на училишниот одбор на секое поодделно училиште во зависност од големината и видот на училиштето. Со истото решение народниот одбор го определува бројот на членовите што ги именува самиот народен одбор, како и бројот на членовите што ги избираат собирите на избирачите, наставничкиот совет, стопанските здруженија и организациите.

Народниот одбор одредува кои собираи на избирачите, стопански здруженија и организации ги избираат членовите на училишниот одбор.

Член 10

За училишниот одбор на основните училишта мнозинството членови го избираат собирите на избирачите.

Член 11

Училишниот одбор се избира на две години.

Телото што ги избира членовите на училишниот одбор може поодделен член што го избрало да го разреши од должноста и пред да истече овој срок.

Народниот одбор може да го распушти училишниот одбор и да определи да се избере нов ако училишниот одбор ги занемарува своите должности или ако неговата работа му е спротивна на законот.

Член 12

Училишниот одбор избира претседател, кој раковои со седниците. Управителот (директорот) или

наставник на училиштето не може да биде претседател на одборот.

Член 13

Седниците на училишниот одбор ги свикнува претседателот на одборот по своја иницијатива, а должен е тоа да го стори по барање од една третина на членовите, од управителот (директорот) на училиштето, од наставничкиот совет или од заедницата на учениците.

Седниците можат да се свикаат и по барање од општествените организации заради разгледување на прашањата од интерес за училиштето и за општествените организации.

Седниците ги приготвува претседателот на одборот со помош од управителот (директорот) на училиштето.

Член 14

Училишниот одбор се состанува по потреба, а задолжително на почетокот на учебната година, на крајот на училишното полугодие и на крајот на учебната година.

Член 15

Училишниот одбор ги врши особено овие работи: се грижи за целокупниот живот и работата на училиштето, ги претресува резултатите на работата и состојбата во училиштето и презема мерки за унапредување на работата за воспитување и образование на учениците;

се грижи за унапредувањето на материјалните и другите услови за работата и животот на училиштето (училиштен простор, простор за физичка култура и општествен живот, опрема, хигиенски услови и сл.);

се грижи за здравствената и социјалната заштита на учениците;

ја утврдува претсметката на приходите и расходите на училиштето и врши надзор над неговото извршување;

се грижи за задолжителното посетување на училиштето;

му предлага на советот за просвета и култура на народниот одбор распишување на конкурс за избирање потребни наставници, предлага да се пополнат упразнените места и да се разрешат поодделни наставници;

се грижи за стручното издигање и за условите на работата во праксата на учениците од стручните училишта; се грижи училишните работилници да ги исполнуваат своите задачи во согласност со потребите на наставата;

се грижи за условите на работата на учениците во стопанството;

се грижи за унапредување на соработката и за поврзување на училиштето со стопански и културно-уметнички организации, како и со организации за физичка култура и техничко воспитување и со други општествени организации чијашто дејност е во врска со работата на училиштето и со воспитувањето на младината;

го помага организирањето и унапредувањето на општествениот, културниот и забавниот живот, физичката култура и техничкото образование на учениците во училиштето и надвор од него;

дава согласност на решението од наставничкиот совет за казната исклучување и отстранување на ученик од училиштето;

го разгледува и предлага доделувањето на стипендии на учениците;

ги разгледува жалбите од родителите, наставниците и учениците како и претставките и предлозите од граѓаните по прашањата од општ интерес за работата на училиштето;

врши надзор над користењето на општонародниот имот што му е предаден на училиштето на користење;

врши и други работи што ќе му бидат ставени во надлежност со одделни прописи.

Член 16

Училишниот одбор решава за работите од својот делокруг само на седници.

Училишниот одбор може да решава ако на седницата е присутно мнозинство од членовите на одборот. Одборот го донесува решението со мнозинство гласови од присутните членови.

Училишниот одбор може да формира комисији за приготвување и проучување на поодделни прашања од својот делокруг.

Член 17

Во работите од својот делокруг училишниот одбор донесува решенија што се задолжителни за наставничкиот совет, за класовиот совет и за управителот (директорот) на училиштето, како и препораки за работата на наставничкиот совет, на класовите совети и на управителот (директорот) на училиштето.

Член 18

Наставничкиот совет или управителот (директорот) на училиштето, ако смета дека решението на училишниот одбор не е во согласност со прописите што постојат, може таквото решение времено да го запре од извршување. Во тој случај управителот (директорот) на училиштето е должен спорното решение веднаш да го испрати на разгледување и решение до советот за просвета и култура на народниот одбор. Советот за просвета и култура е должен за спорното решение без одлагање да донесе решение.

Член 19

Членовите на училишниот одбор се должни одвреме навреме да ги известуваат телата што ги избрале за работата на училишниот одбор и за работата на училиштето и да им полагаат сметка за својата работа.

Училишниот одбор по своја иницијатива или по барање од народниот одбор поднесува извештај до народниот одбор за работата на училиштето.

Член 20

Наставничкиот совет го сочинуваат сите наставници од училиштето.

Наставничкиот совет работи на седници, на кои претседава управителот (директорот) на училиштето.

Член 21

Наставничкиот совет ги врши особено овие работи:

се грижи за изведувањето, унапредувањето и усогласувањето на работата на воспитувањето и образованието во училиштето и донесува соодветни заклучоци;

се грижи околу развивањето на такви форми и методи на наставната и воспитната работа што постигнуваат иницијатива, активност и одговорност на учениците и придонесуваат за сестран и складен умствен, морален и физички развој на младината;

се грижи законите и другите прописи, решенијата и смерниците од надлежните просветни органи правилно да се спроведуваат во живот;

ги разработува наставните програми, се грижи за нивното изведување и дава предлози за нивно подобрување;

ја разгледува работата и резултатите на поодделни одделенија, на класовите совети и наставниците; ги усогласува, предлата и презема мерки за унапредување на работата за воспитување и образование на учениците и за подобрување на работата на поодделни одделенија, наставници и на училиштето во целост;

го помага стручното и педагошкото усовршување на наставниците;

се грижи за општествениот, културниот и забавниот живот и за поведението на учениците, како и за унапредување на физичката култура и техничкото образование на учениците во училиштето и надвор од него;

во стручните училишта се грижи одделно за условите на работата и за стручното оспособување на учениците во пракса и за хармонично поврзување на практичната настава и работата со барањата на наставниот план и програмата;

управува со општонародниот имот што му е даден на училиштето на користење;

решава за распределувањето на учениците на одделенија и врши распоред на наставниците по одделенија;

ги определува класовите старешини;

ги применува прописите за дисциплинската одговорност на учениците;

организира состаноци со учениците и со родителите за разгледување работата и успехот на училиштето;

ги разгледува прашањата и предлозите од ученичките заедници и здруженија;

разгледува поодделни прашања од делокругот на училишниот одбор и предлага да се донесат соодветни заклучоци и мерки;

дава согласност за оснивање ученички дружини во училиштето;

врши и други работи што ќе му бидат ставени во надлежност со одделни прописи.

Член 22

Седниците на наставничкиот совет ги свикнува управителот (директорот) по своја иницијатива, а должен е да ги свика и по предлог од училишниот одбор, од класовиот совет или од една петина на наставниците

Решението на наставничкиот совет е полноважно ако за него гласа мнозинство од сите членови на советот

Член 23

Заради претресување и решавање на прашањата за изведувањето на наставната и воспитната работа и други прашања од интерес за поодделни класови односно одделенија се формираат класови совети.

Класовиот совет го сочинуваат сите наставници од еден клас односно одделение.

Со седниците на класовиот совет раководи класовиот старешина.

Во основните училишта со повеќе одделенија од ист клас сите наставници од овие одделенија се составуваат за претресување на прашањата од заеднички интерес.

Член 24

Управителот (директорот) на училиштето непосредно ја организира работата на училиштето и врши инструктивно-педагошки надзор во училиштето.

Управителот (директорот) го претставува училиштето, претседава на седниците на наставничкиот совет и ги приготвува, се грижи за извршувањето на законите и другите прописи и смерници од надлежните просветни органи, се грижи за извршувањето на решенијата, заклучоците и препораките на училишниот одбор и наставничкиот совет и раководи со администрацијата на училиштето.

Управителот (директорот) на училиштето може времено да запре извршување на решение или заклучок на класовиот односно наставничкиот совет, ако смета дека не е во согласност со прописите што постојат. Во тој случај должен е спорното решение на класовиот совет да го изнесе без одлагање на седница на наставничкиот совет, а спорното решение на наставничкиот совет да го испрати до училишниот одбор односно до советот за просвета и култура на народниот одбор на околицата за решавање

Управителот (директорот) се грижи за чувањето и правилното користење на имотот што му е даден на училиштето на користење.

Управителот (директорот) спрема наставниците ги врши правата на непосреден дисциплински старешина.

III

Учество на учениците и родителите во животот и работата на училиштето

Член 25

Со цел да се развие иницијативата, самостојноста, свесната дисциплина и одговорноста на учениците за нивната работа и за успехот во училиштето, како и активна помош на наставниците при исполнувањето на задачите на училиштето, учениците на средните училишта за општо образование и на сите

стручни училишта формираат заедници на учениците на класовите и на училиштето.

Член 26

На составците на своите заедници учениците расправаат и се договоруваат за сите прашања на својата училишна работа и живот.

Заедницата на учениците, преку своите членови, што ги избира за таа цел, го запознава класовиот односно наставничкиот совет и училишниот одбор со својата работа, мислења и заклучоци, им ги поднесува своите мислења и предлози и учествува на нивните седници при претресувањето на тие предлози и прашања.

Член 27

Заради потесна соработка и усогласување на воспитното дејствување на училиштето и фамилијата се одржуваат заеднички класови состаноци на наставниците и родителите односно на наставниците, родителите и учениците.

Заради претресување на прашањата од интерес за унапредувањето на работата на класот се одржуваат заеднички состаноци на сите наставници и ученици на класот.

Член 28

На завршетокот на секоја учебна година се одржува училиштен состанок на наставниците, учениците и граѓаните, на кој училишниот одбор или управителот (директорот) поднесува извештај за состојбата и работата на училиштето.

IV

Права и должности на народните одбори

Член 29

Народниот одбор на околицата при управувањето со училиштата ги врши овие права и должности: ги разгледува општите прашања за школството на своето подрачје и донесува соодветни прописи и презема потребни мерки;

решава, во согласност со републичкиот совет за просвета и култура, за оснивање и укинување на средни училишта и отсеци во средните стручни училишта;

решава за оснивање училишта за задолжително општо образование, доколку не ги оснива народниот одбор на општината;

осигурува материјални средства за училиштата и се грижи за унапредување на материјалната основа на школството;

ги одобрува претсметките на училиштата за кои осигурува финансиски средства; назначува управител (директор) на училиштето во согласност со одделните прописи.

Член 30

Народниот одбор на општината ги врши при управувањето со училиштата овие права и должности:

решава, во согласност со народниот одбор на околицата, за оснивање и укинување на училишта за задолжително општо образование;

осигурува материјални средства за училиштата и се грижи за унапредување на материјалната основа на училиштата;

донесува претсметка на училиштата за задолжително општо образование;

ги спроведува прописите за задолжително посетување на училиштата.

Ако народниот одбор на општината осигурил материјални услови и потребен наставен персонал, народниот одбор на околицата е должен да ја даде бараната согласност за оснивање на училиштето.

Член 31

Советот за просвета и култура на народниот одбор на околицата при управувањето со училиштата ги врши особено овие права и должности:

ги прсучува и разгледува прашањата сд областа на школството, донесува соодветни решенија, презема мерки и го предлага нивното донесување односно преземање во рамките на правата и должностите на народниот одбор на околицата;

распишува конкурси за избирање потребни наставници, назначува и разрешува од должност поодделни наставници во согласност со одделните прописи;

врши надзор над извршувањето на прописите од страна на органите на непосредното управување со училиштата;

се грижи за работата на училишната инспекција, ги разгледува извештаите и предлозите од инспекцијата и презема потребни мерки за унапредување на школството и за стручно усовршување на наставниците;

му предлага на народниот одбор оснивање и укинување на училиштата, а во средните стручни школи и на отсеци;

го разгледува предлогот на претсметката на училиштето и со своето мислење го испраќа до народниот одбор;

врши општ надзор над извршувањето на претсметката и управувањето со општонародниот имот што им е даден на училиштата на користење;

решава за жалбите на учениците против решението за исклучување односно отстранување од училиштето;

врши и други работи што ќе му бидат ставени во надлежност со одделни прописи.

Член 32

Советот за просвета и култура на народниот одбор на околицата врши инспекција на наставата и на другите дејности на училиштата на подрачјето на околицата и им дава постојана и систематска стручна помош на наставниците преку постојаните инспектори или стручњаци што ќе ги овласти за тоа.

Член 33

При вршењето на надзорот над извршувањето на прописите од страна на органите што управуваат со училиштата, советот за просвета и култура има право да ги укине или поништи нивните незаконити акти.

Органот на училиштето чијшто акт е укинат или поништен може да подаде жалба до републичкиот совет за просвета и култура, односно до народниот одбор на околицата ако се во прашање прописи што ги донесол народниот одбор.

V

Совет за просвета и култура на народната република

Член 34

Советот за просвета и култура на народната република при управувањето со училиштата ги врши овие права и должности:

се грижи за развитокот и управувањето на школството на територијата на народната република;

се грижи за приготвувањето и стручно усовршување на наставничкиот кадар;

донесува наставни планови и програми за сите училишта;

ги одобрува учебниците и прирачниците и се грижи за нивно издавање;

состави нацрти на закони и на други прописи од областа на школството и наставата и се грижи за извршување на соодветните прописи;

врши стручна и инструктивно-педагошка инспекција во сите видови училишта на територијата на народната република, со свои постојани инспектори или со стручни лица што ќе ги овласти одделно за тоа;

дава мислења и предлози за средствата што треба да се осигурат во буџетот на народната република за проширување на училишната мрежа, за одржување на училишните згради и за унапредување на наставата;

управува со одделните фондови за унапредување на школството, како и со средствата што се осигурени за таа цел;

предлага устанување на нови видови и типови училишта;

врши и други работи што ќе му бидат ставени во надлежност со прописи.

VI

Завршни одредби

Член 35

Додека не се донесат републички закони за училиштата се применуваат одредбите од овој закон.

Член 36

За управувањето со специјалните училишта народните републики ќе донесат закони во согласност со одредбите од овој закон.

Начинот на управувањето со училиштата што ги осниваат државните органи за потребите на својата служба се утврдува со одделни прописи за оснивањето на тие училишта.

Член 37

За управувањето со интернатите и домовите за ученици народните републики ќе донесат одделни прописи во согласност со начелата на општественото управување.

Член 38

Правата и должностите кои според одредбите од овој закон му припаѓаат на народниот одбор на околицата ги врши на подрачјето на градот односно на градската општина со одделни права народниот одбор на градот односно народниот одбор на градската општина.

Член 39

За извршувањето на овој закон се грижи Сојузниот извршен совет и републичките извршни совети.

Сојузниот извршен совет, по предлог од републичкиот извршен совет, може да реши во народната република во која се формирани органите на општественото управување во училиштата, примената на овој закон во поглед составот и избирањето на тие органи да се одложи до времето кога истекува мандатот на веќе избраните органи.

Член 40

Овој закон влегува во сила петнаесеттиот ден по објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

85.

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ИЗДАВАЧКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И ИЗДАВАЧКИТЕ УСТАНОВИ

Врз основа на чл. 71 точ. 2 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта, се прогласува Основниот закон за издавачките претпријатија и издавачките установи, што го усвои Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1955 година и на седницата на Соборот на производителите од 9 март 1955 година.

ПР бр. 1

10 март 1955 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседател

на Сојузната народна скупштина
Моша Пијаде, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН

ЗА ИЗДАВАЧКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И
ИЗДАВАЧКИТЕ УСТАНОВИ

I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со издавачката дејност се занимаваат издавачките претпријатија и издавачките установи, како и весничарските претпријатија.

Државните органи, други установи и стопански организации, општествените организации и други

правни лица, како и поодделни лица, можат да издаваат книги и други публикации под условите предвидени со овој закон.

Член 2

Како издавачка дејност во смисла на овој закон се смета издавање книги, учебници, прирачници, весници, списанија и други списи, музички композиции, слики, цртежи и други дела.

Член 3

Објавувањето на научни, книжевни и уметнички дела и други публикации, како и задоволувањето и развивањето на потребите на граѓаните од такви дела и публикации, се осигурува со оснивање на издавачки претпријатија и издавачки установи и со општественото управување со тие претпријатија и установи.

Поради одделното значење на издавачката дејност, во издавачките претпријатија се формираат издавачки совети, кои ги вршат правата и должностите определени со овој закон.

За да им се овозможи работата на издавачките претпријатија и издавачките установи им се ставаат на располагање средства за производство и други материјални средства во општествена сопственост.

Член 4

За оснивањето, организацијата и работењето на издавачките претпријатија и управувањето со нив важат општите прописи за стопанските претпријатија, доколку поради одделното значење на издавачката дејност со овој закон не е определено поинаку.

Со одделен закон се уредува оснивањето, организацијата и работењето на весничарските претпријатија, како и издавањето на весници од страна на издавачките претпријатија и издавачките установи.

Член 5

Издавачките претпријатија и издавачките установи, како и другите организации и други лица што во согласност со одредбите од овој закон се занимаваат со издавачка дејност, слободни се при изборот на книги и публикации.

Член 6

Издавачките претпријатија и издавачките установи се должни да објавуваат годишен извештај за публикациите издадени во текот на минатата година, како и програма на публикациите за идната година.

Начинот на објавувањето на годишниот извештај и програмата на публикациите се уредува со републички прописи.

Член 7

Издавачките претпријатија можат да се здружуваат во организации предвидени со прописите за здружувањето на стопанските организации.

Член 8

За печатење и објавување книги и други публикации, како и за издавање весници и други повремени списи од страна на државните органи, установи и организации освен оние од чл. 1 ст. 1 на овој закон, и од страна на други лица важат одредбите од Законот за печатот.

Член 9

Не може да се издаде ни едно оригинално или преведено дело додека издавачот не го уреди прашањето на авторските права со носителот на авторското право или со неговиот застапник.

II

ИЗДАВАЧКИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1. Оснивање

Член 10

Издавачки претпријатија можат да осниваат државните органи, установите, стопанските и општествените организации, како и групи граѓани.

Член 11

Стопански и општествени организации и групи граѓани можат да осниваат издавачки претпријатија по преходно одобрение, што го дава советот за просвета и култура на народниот одбор на околицата во согласност со републичкиот совет за просвета и култура.

Во барањето за одобрение оснивачот е должен да цитира особено со какви видови издавачка дејност ќе се занимава издавачкото претпријатие што се оснива.

Одобрение за оснивање претпријатие може да не се даде ако не се исполнети општите услови пропишани за оснивање претпријатие, или ако не постојат услови што осигуруваат потребна стручност за соодветниот вид издавачка дејност и условите што го осигуруваат извршувањето на општите културно-просветни задачи.

Ако републичкиот совет дал согласност за оснивање издавачко претпријатие, советот за просвета и култура на народниот одбор на околицата може да не даде одобрение само ако не се исполнети општите услови за оснивање претпријатие.

Против решението со кое не се дава одобрение за оснивање претпријатие оснивачот може да му се жали на републичкиот извршен совет.

Член 12

Државните органи и установи можат да осниваат издавачки претпријатија со преходна согласност на републичкиот совет за просвета и култура. Оваа согласност не е потребна ако издавачкото претпријатие го основал извршниот совет.

Републичкиот совет за просвета и култура може да не ја даде својата согласност ако не постојат услови што осигуруваат потребна стручност за соодветниот вид издавачка дејност и условите што го осигуруваат извршувањето на општите културно-просветни задачи.

Против решението со кое не се дава согласност оснивачот може да му се жали на републичкиот извршен совет.

Член 13

Кога надлежниот државен орган дал одобрение односно согласност за оснивање издавачко претпријатие, претпријатието се запишува во регистарот на стопанските организации. Претпријатието се смета за основано со денот на запишувањето во регистарот.

На основаното издавачко претпријатие не му е потребно одделно одобрение за избирање на органите на управувањето и за донесување на правилата (конституирање на претпријатието).

Со актот од надлежниот државен орган со кој се одобрува оснивањето на претпријатието се определуваат и денот на изборите на органите на управувањето во претпријатието, бројот на членовите на тие органи, членовите на изборната комисија, како и рокот за донесување правила на претпријатието.

Кога надлежниот државен орган дал согласност за оснивање издавачко претпријатие од страна на државен орган или установа, денот на изборите на органите на управувањето во претпријатието, бројот на членовите на тие органи, членовите на изборната комисија, како и рокот за донесување правила на претпријатието, ги определува со свое решение органот надлежен за работи на стопанството на народниот одбор на околицата на чие подрачје се наоѓа седиштето на претпријатието.

Член 14

Издавачкото претпријатие може да започне со издавачка дејност откако ќе се избераат органите на управувањето и ќе се донесат правилата на претпријатието, откако ќе се формира издавачкиот совет на претпријатието, ќе се извести народниот одбор на околицата за тоа и ќе се поднесе пријава за запишување на конституирањето на претпријатието во регистарот.

Член 15

Правилата на издавачкото претпријатие ги донесува работничкиот совет на претпријатието, а ги потврдува народниот одбор на околицата.

Народниот одбор на околицата испитува дали правилата се во согласност со прописите што постојат. Ако претпријатието во договорот склучен со оснивачот презело обврски спрема оснивачот, народниот одбор ќе води сметка и за тоа дали правилата се во согласност со тие обврски.

Ако правилата на претпријатието не се во согласност со прописите што постојат или со обврските што произлегуваат за претпријатието од договорот со оснивачот, народниот одбор на околицата ќе му ги врати правилата на претпријатието и писмено ќе му ги соопшти своите забелешки, определувајќи го и рокот во кој е должно да постапи спрема забелешките.

Ако претпријатието не постапи спрема забелешките од народниот одбор во определените рок, овој со образложено решение ќе ја одбие потврдата на правилата. Против ова решение работничкиот совет на претпријатието може да изјави жалба.

Член 16

Пријавата за запишување на актот за оснивање на издавачкото претпријатие во регистарот на стопанските организации ја поднесува директорот на претпријатието. Кон пријавата мора да се приложи актот од надлежниот државен орган за одобрување односно согласноста за оснивање на претпријатието.

Пријавата за запишување во регистарот се поднесува во рок од петнаесет дена од денот на приемот на актот за одобрување односно за согласноста за оснивање на претпријатието.

Ако по истекот на рокот од шест месеци од денот определен за избирање органи на управувањето претпријатието не започне да работи, издаденото одобрение односно согласноста престанува да важи, а органот надлежен за регистрирање на претпријатието ќе го брише по службена должност претпријатието од регистарот на стопанските организации.

Член 17

Пријавата за запишување на конституирањето на издавачкото претпријатие во регистарот на стопанските организации ја поднесува директорот на претпријатието во рок од петнаесет дена од денот на изборите на органите на управувањето на претпријатието.

Кон пријавата за запишување на конституирањето во регистарот директорот е должен да ги приложи и правилата на претпријатието.

2. Предмет на работењето

Член 18

Со актот за оснивање на издавачкото претпријатие се определуваат видовите на издавачката дејност со кои ќе се занимава претпријатието.

Издавачкото претпријатие може да се занимава само со оние видови издавачка дејност што се запишани во регистарот на стопанските организации како предмет на неговото работење.

Видовите на издавачката дејност ги утврдува Сојузниот извршен совет.

Издавачкото претпријатие може покрај издавачката дејност да се занимава и со други дејности предвидени со овој закон, што се запишани во регистарот како предмет на неговото работење.

Член 19

Секоја измена на предметот на работењето на претпријатието мора да се запише во регистарот на стопанските организации. Како измена се смета и проширувањето на предметот на работењето.

За измена на предметот на работењето на издавачко претпријатие што го основала стопанска или општествена организација или група граѓани, потребна е согласност од оснивачот и одобрение од советот за просвета и култура на народниот одбор

на околицата, што го дава советот во согласност со републичкиот совет за просвета и култура.

За измена на предметот на работењето на издавачко претпријатие што го основал државен орган или установа потребна е согласност од оснивачот и републичкиот совет за просвета и култура. Согласноста од советот не е потребна ако претпријатието го основал извршниот совет.

Против решението со кое не се дава одобрение односно согласност за измена на предметот на работењето, претпријатието може да му се жали на републичкиот извршен совет.

3. Работни единици

Член 20

Издавачките претпријатија можат да осниваат на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија продавници за продажба на сопствени и туѓи изданија, како и за продажба на антикварни книги и други публикации. Овие продавници можат да продаваат и канцелариски материјали и прибор, учила, училиштен и технички прибор, музички инструменти и прибор за нив.

Издавачките претпријатија можат да осниваат на целата територија на Југославија и стоваришта за продажба на сопствени изданија на јадро.

За оснивањето и работењето на овие продавници и стоваришта и управувањето со нив важат прописите што се однесуваат до продавниците и стовариштата на производните претпријатија.

Член 21

Издавачките претпријатија можат да имаат во својот состав како работни и погонски единици печатници, книгоvezници и други погони што служат за издавачката дејност.

Односите меѓу претпријатијата и работните и погонските единици од горниот став се регулираат со правилата на претпријатието во согласност со законот.

Работните и погонските единици од ст. 1 на овој член можат да се издвојат од составот на претпријатието само врз основа на решение од работничкиот совет на претпријатието.

4. Органи на претпријатието

Член 22

Со издавачкото претпријатие како со стопанска организација управуваат: работничкиот совет, управниот одбор и директорот.

Определени права и должности во издавачкото претпријатие врши издавачкиот совет.

Член 23

Издавачкиот совет има најмалку пет члена. Бројот на членовите на советот се определува со правилата на издавачкото претпријатие.

Членовите на издавачкиот совет на издавачкото претпријатие ги именува оснивачот меѓу културните, научните, просветните и другите јавни работници со обзир на видот на издавачката дејност со која се занимава претпријатието.

Во издавачкото претпријатие што го основала стопанска организација, општествена организација на која издавачката дејност не е една од основните задачи, или група граѓани, членовите на издавачкиот совет ги именува оснивачот во согласност со републичкиот совет за просвета и култура. Ако советот за просвета и култура во рок од триесет дена од приемот на актот за именување членови на издавачкиот совет не стави свои забелешки, се смета дека ја дал согласноста. Републичкиот совет за просвета и култура може да го пренесе давањето на оваа согласност на советот за просвета и култура на народниот одбор на околицата.

Директорот на претпријатието по својата положба е член на издавачкиот совет.

Член 24

Членовите на издавачкиот совет се именуваат на две години.

Оснивачот може да ги отповика членовите на издавачкиот совет и пред да помине времето за кое се именуваат, ако ја занемаруваат тие својата должност, како и во другите случаи предвидени со правилата на претпријатието.

Член 25

Издавачкиот совет си избира претседател меѓу своите членови. Директорот на претпријатието не може да биде избран за претседател.

Претседателот ги свикнува и приготвува седниците на советот и претседава на нив.

Претседателот ги свикнува седниците по своја иницијатива или по барање од една третина членови на советот или од директорот на издавачкото претпријатие.

Ако претседателот не ја свика седницата по барање од една третина членови на издавачкиот совет или од директорот на претпријатието, можат да го свикаат членовите што барале да се свика седница односно директорот.

Издавачкиот совет може да решава ако се присутни повеќе од половина членови, а решенијата ги донесува со мнозинство гласови од присутните членови.

Член 26

Издавачкиот совет ја составува програмата на изданијата на претпријатието по своја иницијатива или по предлог од управниот одбор на претпријатието.

Издавачкиот совет е должен да го образложи внесувањето на секоја публикација во програмата на изданијата.

Член 27

За програмата на изданијата што ја составил издавачкиот совет решава работничкиот совет на претпријатието.

Програмата на изданијата е утврдена кога ќе се сложат за неа издавачкиот совет и работничкиот совет.

Издавачкото претпријатие ги издава своите публикации според утврдената програма на изданијата. Тоа не смее да издава публикации со чие издавање не се согласил издавачкиот совет.

Член 28

Ако издавачкиот совет не се согласи со предлогот на работничкиот совет за внесување поодделни публикации во програмата на изданијата, работничкиот совет може да го изнесе спорното прашање на решавање пред одделна арбитражна комисија.

Арбитражната комисија се состои од пет члена, од кои претседателот и два члена ги именува републичкиот совет за просвета и култура, а два члена републичкото здружение на издавачките претпријатија.

Ако се согласи арбитражната комисија со барањето на работничкиот совет за внесување определени публикации во програмата на изданијата, овие публикации се внесуваат во програмата на изданијата на претпријатието.

Член 29

Имињата на членовите на издавачкиот совет задолжително се објавуваат во годишниот извештај на издавачкото претпријатие.

Член 30

Директорот на издавачкото претпријатие го назначува и разрешува народниот одбор на околицата по предлог од оснивачот.

Директорот мора да ја има стручната спрема што се пропишува со правилата на претпријатието.

Член 31

Кога весникарско претпријатие, покрај тоа што издава весници и други повремени списи, се занимава и со друга издавачка дејност, во поглед на таа дејност ќе се применуваат и на весникарското претпријатие одредбите од овој закон за издавачкиот совет (чл. 22 ст. 2, чл. 23 до 28), како и за објавувањето на годишниот извештај и програмата на публикациите (чл. 7 и 29).

5. Деловни агенти на претпријатието

Член 32

Издавачките претпријатија можат да имаат свои деловни агенти и повереници, преку кои можат на целата територија на Федеративна Народна Република Југославија да ги продаваат своите изданија и да собираат огласи за објавување во своите изданија.

Односите меѓу издавачкото претпријатие и неговите деловни агенти и повереници се регулираат со договор.

Член 33

Деловниот агент може да го врши работењето само врз основа на дозволата што му ја издава советот за стопанство на народниот одбор на околицата на чие подрачје се наоѓа местото на постојаното работење на агентот.

За работење на агент без постојано работно место дозволата ја издава советот за стопанство на народниот одбор на околицата на чие подрачје живее агентот.

Дозвола може да му се издаде само на она лице што ќе докаже дека склучило договор со издавачко претпријатие за продажба на изданија на претпријатието односно за собирање огласи за претпријатието, дека е југословенски државјанин и дека е деловно способно.

Одредбите од горните ставови не се однесуваат на поверениците.

Поблиски прописи за условите и постапката за издавање дозволи на деловните агенти на издавачките претпријатија, како и за начинот на нивното работење, донесува сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство. Со овие прописи ќе се регулира и начинот на работењето на поверениците, како и работите што можат тие да ги вршат.

Член 34

Односите меѓу издавачките претпријатија и продавачите на публикации (колпортери), се регулираат со одделни прописи што ги донесува сојузниот државен секретар за работи на народното стопанство.

6. Фондови за унапредување на издавачката дејност

Член 35

Со цел да се унапреди издавачката дејност и да се осигурат средства за помагање издавањето на научни, уметнички, стручни и други дела и публикации, се оснива во народните републики и во автономните единици фонд за унапредување на издавачката дејност.

Со фондот управува советот за просвета и култура на народната република односно автономната единица.

Советот за просвета и култура на народната република односно автономната единица формира одделна комисија составена од негови членови, од културни, научни, просветни и други јавни работници, како и од претставниците на здружението на издавачките претпријатија. Комисијата му поднесува на советот предлози за располагање со средствата на фондот за унапредување на издавачката дејност.

Член 36

Изворите на приходите на фондот за унапредување на издавачката дејност се:

- 1) придонесот што се должи на издавачките претпријатија да го уплатуваат во фондот според одделните сојузни прописи;
- 2) дотации и подароци;
- 3) износите на користа одземена според членот 51. ст. 4 од овој закон;
- 4) интересот на средствата вложени кај банката.

Со сојузни прописи ќе се определи од кој дел на својот приход издавачките претпријатија се должни да го уплатуваат придонесот од точ. 1 на горниот став. Овој придонес не може да биде по-

голем од износот на обврските од кои се ослободени издавачките претпријатија со општествените платени и другите прописи.

Член 37

Средствата од фондот за унапредување на издавачката дејност можат да се употребуваат исклучиво за помагање на издавањето на поделени научни, уметнички и стручни дела, учебници и други публикации од интерес за просветниот, научниот и културниот живот.

III

ИЗДАВАЧКИ УСТАНОВИ

Член 38

За издавање публикации што во поголем дел служат за потребите на државните органи и установи, како и за извршување на нивните задачи, можат да се осниваат издавачки установи.

Издавачката установа се оснива со решение на Сојузниот односно републичкиот извршен совет.

Член 39

Издавачките установи се установи со самостојно финансирање и на нив се применуваат прописите за установите со самостојно финансирање, доколку со овој закон или со решението за оснивање на издавачката установа не е определено поинаку.

Член 40

Решението за оснивање на издавачката установа содржи, покрај податоците што мора да ги содржи според прописите за установите со самостојно финансирање, и одредба за тоа дали установата ќе има издавачки совет.

Со решението со кое е утврдено дека издавачката установа има издавачки совет се определува и составот и начинот на формирањето на советот, како и начинот на решавањето на спорот ако издавачкиот совет не се сложи со предлогот на органот на управувањето на установата во програмата на изданијата да се внесат поодделни публикации.

Член 41

Издавачките установи имаат резервен фонд, а можат да имаат и други фондови според прописите за установите со самостојно финансирање.

Органот што ја основал издавачката установа определува кој процент од вкупниот вишок на приходите се внесува во резервниот фонд а кој во другите фондови.

Член 42

Одредбите од овој закон за издавачките совети на издавачките претпријатија согласно ќе се применуваат и на издавачките установи што имаат издавачки совет, доколку со одредбите од овој закон не е определено поинаку.

IV

ИЗДАВАЊЕ НА ПУБЛИКАЦИИ ОД СТРАНА НА ДРЖАВНИ ОРГАНИ, УСТАНОВИ, СТОПАНСКИ И ОПШТЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ДРУГИ ЛИЦА

Член 43

Државните органи, како и установите освен издавачките, можат, покрај весници и други повременни списи, да ги издаваат само оние публикации што се однесуваат до делокругот и задачите на државниот орган или установа, како и оние публикации за чие издавање се овластени според прописите што постојат односно со правилата или статутот на установата.

Член 44

Стопанските организации — освен оние од чл. 1 ст. 1 на овој закон, како и општествените организации можат, покрај весници и други повременни списи, да ги издаваат само оние публикации чиешто издавање спаѓа во делокругот на организацијата утврден со нејзините правила или статут, или што и' служат на основната дејност на стопанската организација, односно за остварување на задачите на општествената организација.

Член 45

Одделни лица како издавачи на весници и други повремени списи можат, покрај издавањето на такви списи според одредбите од Законот за печатот, да издаваат само такви публикации што служат за исполнување на целите и задачите заради кои весниците или другите повремени списи се покренати.

Член 46

Верските заедници можат, покрај издавањето на верски повремени списи според одредбите од Законот за печатот, да издаваат само такви публикации што служат за верска настава (катехизација), или за вршење на верски обреди или други верски работи.

Член 47

Одделни лица можат да издаваат само сопствени дела (оригинали и преводи) и дела на кои се здобиле со авторско право со наследство.

V

НАДЗОР

Член 48

Непосреден надзор во поглед на исполнувањето на обврските предвидени со овој закон од страна на издавачките претпријатија, издавачките установи и весничарските претпријатија, како и другите организации и лицата што издаваат поодделни публикации, врши органот надлежен за просвета и култура на народниот одбор на околицата.

Општ надзор во смисла на горниот став врши републичкиот совет за просвета и култура.

Надзор над стопанското работење на издавачките претпријатија и издавачките установи вршат надлежните државни органи според прописите што постојат.

Член 49

На стопанска или општествена организација, на поодделни лица како издавачи на весници и други повремени списи и на приватни правни лица, кои во текот на две години едноподруго ќе бидат казнети двапати за некој од стопанските престапи од чл. 51 и 53 или за прекршок од чл. 54 на овој закон, надзорниот орган од чл. 48 ст. 1 и 2 на овој закон може да им забрани да се занимаваат со издавање на други публикации, освен со издавање на повремени списи според одредбите од Законот за печатот.

Оваа забрана може да биде изречена најмногу на две години.

Против решението за забрана може да му се изјави жалба на републичкиот совет за просвета и култура, а ако решението го донесол во прв степен тој совет — на републичкиот извршен совет.

Член 50

Ако надзорниот орган утврди дека за дејствијата на издавачкото или весничарското претпријатие што се сторени спротивно на одредбите од овој закон е одговорен директорот на претпријатието, тој може да даде предлог до народниот одбор на околицата за сменување на директорот според прописите што важат за стопанските организации.

VI

КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 51

Со парична казна од 20.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап издавачкото претпријатие и издавачката установа ако спротивно на одредбите од овој закон издаде публикација со чие издавање не се согласил издавачкиот совет на претпријатието односно установата.

Со казната од горниот став ќе се казни и весничарското претпријатие ако спротивно на одредбите од чл. 31 на овој закон издаде публикација со чие издавање не се согласил издавачкиот совет на претпријатието.

За дејствијата од горниот став ќе се казни со парична казна до 50.000 динари и одговорното лице во претпријатието или издавачката установа.

Покрај изрекувањето на казната според ст. 1 и 2 на овој член, од стопанската организација и издавачката установа која со дејствието предвидено во тие ставови прибавила за себе противправна имотна корист, ќе се одземе ситот износ на така прибавената корист во корист на фондот за унапредување на издавачката дејност на народната република односно автономната единица, предвиден во чл. 35 на овој закон.

Член 52

Со парична казна до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап издавачко или друго претпријатие и установа со самостојно финансирање ако издаде во оригинал или превод дело пред да го регулира прашањето за авторските права со носителот на авторското право.

За дејствието од горниот став ќе се казни со парична казна до 20.000 динари и одговорното лице во претпријатието или установата.

Член 53

Со парична казна до 500.000 ќе се казни за стопански престап стопанска организација и установа со самостојно финансирање ако издаде публикација спротивно на чл. 44 од овој закон.

За дејствието од горниот став ќе се казни со парична казна до 20.000 динари и одговорното лице во стопанската организација или установата со самостојно финансирање.

Член 54

Општествена организација, физичко или приватно правно лице ќе се казни за прекршок со парична казна до 500.000 динари ако издаде публикација спротивно на чл. 9, 44, 45 односно на членот 46 од овој закон.

За дејствието од горниот став ќе се казни со парична казна до 20.000 динари и одговорниот службеник односно преставникот на општествената организација или на правното лице.

Член 55

Со парична казна до 100.000 динари ќе се казни за прекршок издавачко претпријатие и издавачка установа ако во пропишаниот срок не го објави годишниот извештај за издадените публикации, или ако во годишниот извештај на претпријатието или установата не ги објави имињата на членовите на издавачкиот совет.

За дејствијата од горниот став ќе се казни со иста казна и весничарското претпријатие кое според одредбите од овој закон е должно да го објави годишниот извештај за издадените публикации, односно имињата на членовите на издавачкиот совет.

За дејствијата од горните ставови ќе се казни со парична казна до 10.000 динари и одговорното лице во издавачкото или весничарското претпријатие односно во издавачката установа.

Член 56

Со парична казна до 50.000 динари ќе се казни за прекршок деловниот агент на издавачкото претпријатие или издавачката установа за чие работење е потребна дозвола, ако го врши своето работење без дозвола од надлежниот орган, или на начин спротивен на прописите за работењето на агентите.

Член 57

За постапката по стопанските престапи од чл. 51, 52 и 53 од овој закон надлежни се во прв степен окружните стопански судови.

За постапката по стопанските престапи од ст. 1 на овој член важат одредбите од Законот за стопанските судови. Доколку со тој закон не е во поглед на постапката определено поинаку, на тие престапи согласно ќе се применуваат материјално-правните и формалноправните одредби што важат за повредите на прописите со кои се предвидени казни и други мерки за стопанските организации, а

по кои за постапката биле надлежни до влегувањето во сила на Законот за стопанските судови државните арбитражи.

Административно-казнената постапка по прекршоците од чл. 54, 55 и 56 се води според одредбите од Основниот закон за прекршоците.

VII

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 58

Издавачките претпријатија и издавачките установи што постојат, како и нивните работни единици, должни се во срок од шест месеци по влегувањето во сила на овој закон да ја согласат својата организација и работење со неговите одредби.

Член 59

Како оснивачи на издавачките претпријатија и издавачките установи што постојат во смисла на овој закон се сметаат оние државни органи, установи, стопански и општествени организации што го донеле актот за нивното оснивање, односно групите граѓани што ги основале.

Републичкиот извршен совет ќе определи кој се смета како оснивач на издавачките претпријатија и установи што постојат, ако државните органи и установи од горниот став се укинати, или ако надзорот над тие претпријатија и установи преминал на друг орган, или ако е извршена ликвидација на стопанската организација што ги основала или општествената организација престанала да работи.

Државните органи, установите, како и стопанските и општествените организации, што основале издавачко претпријатие или издавачка установа можат да го пренесат правото на оснивачот на друг орган, установа или организација.

Член 60

Правата и должностите што му припаѓаат според одредбите од овој закон на народниот одбор на околицата ги врши на подрачјето на градот односно градската општина со одделни права народниот одбор на градот односно народниот одбор на градската општина.

Член 61

Со влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат прописите што се во спротивност со неговите одредби.

Член 62

Овој закон влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

86.

Врз основа на чл. 38 ст. 1 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта, а во врска со чл. 20 од Законот за спроведување на Уставниот закон,

Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1955 година и на седницата на Соборот на производителите од 9 март 1955 година донесе

ОДЛУКА

ЗА ПОТВРДА НА УРЕДБИТЕ НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

Се потврдуваат уредбите што ги донесе Сојузниот извршен совет врз основа на овластувањето од точ. 4 на Одлуката за потврда на уредбите на

Сојузниот извршен совет и за натамошната работа на приготвување закони за стопанскиот систем („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 8/54), и тоа:

1. Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за вкупниот приход на стопанската организација и неговата распределба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/54);

2. Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за платите на работниците и службениците на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/54);

3. Уредбата за Вторите дополненија на Уредбата за кредитите за обртни средства и други краткорочни кредити („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/54);

4. Уредбата за дополние на Уредбата за прометот на житата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/54);

5. Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за данокот на промет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 55/54);

6. Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за данокот на доход („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 55/54);

7. Уредбата за изземање на задругите на ликовните уметници од примената на Уредбата за занаетчиските дуќани и занаетчиските претпријатија и Уредбата за трговската дејност и трговските претпријатија и дуќани („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 1/55);

8. Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за управување со основните средства на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 7/55).

Сојузна народна скупштина

СНС(А) 9

10 март 1955 година

Белград

Претседател

на Сојузната народна скупштина,

Моша Пијаде, с. р.

Претседател

на Соборот на

производителите,

Иван Божичевиќ, с. р.

Претседател

на Сојузниот собор,

Влада Зечевиќ, с. р.

87.

Врз основа на чл. 34 точ. 9 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта,

Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 9 март 1955 година и на седницата на Соборот на производителите од 9 март 1955 година донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА НАГРАДИТЕ, НАДОКНАДИТЕ И ПЛАТИТЕ ЗА ПОСТОЈАНИТЕ ФУНКЦИИ НА ПРАТЕНИЦИТЕ НА СОЈУЗНАТА НАРОДНА СКУПШТИНА

Во Одлуката за наградите, надокнадите и платите за постојаните функции на пратениците на Сојузната народна скупштина („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 8/54) се вршат следниве измени:

1) Во точ. 7 првата реченица се менува и гласи:

„Дневницата на народниот пратеник за надоместување на трошоците на престојот во Белград изнесува 1.600 динари дневно.“

2) Во точ. 8 ставот 1 се менува и гласи:

„На пратеник што не живее на подрачјето на својата изборна околина му припаѓа на име надоместување на трошоците на престојот во Белград изнесува 1.600 динари дневно.“

мезување на трошоците во изборната околица 8.000 динари месечно. На пратеник што постојано живее на подрачјето на својата изборна околица му припаѓаат 5.000 динари месечно, а ако изборната околица опфаќа повеќе од две административни околии 8.000 динари месечно.“

3) Оваа одлука влегува во сила кога ќе ја усвојат обата дома на Сојузната народна скупштина, а ќе се применува од 1 март 1955 година.

Сојузна народна скупштина

СНС(А) 11

10 март 1955 година

Белград

Претседател
на Сојузната народна скупштина,

Моша Пијаде, с. р.

Претседател

на Соборот на
производителите,

Иван Божичевиќ, с. р.

Претседател

на Сојузниот собор,

Влада Зечевиќ, с. р.

88.

Врз основа на одделот 3 главата XXV на Сојузниот општествен план за 1955 година, а во врска со чл. 23 и 32 од Уредбата за организацијата и работењето на Сојузниот извршен совет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 19/54) и точ. 1 под 4 од Одлуката за овластување Одборот за стопанство да донесува решенија по работите од надлежноста на Сојузниот извршен совет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/54), Одборот за стопанство на Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ РАЗЛИКАТА ВО ЦЕНИТЕ ПРИ УВОЗОТ НА СУРОВА НАФТА И СУРОВА КРУПНА КОЖА

1. По исклучок од одредбата на точ. 13 ст. 2 на Одлуката за начинот и условите според кои се пресметува разликата во цените при увозот и извозот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/54) и од одредбата на точ. 3 на Решението за видовите стоки и услуги и за висината на коефициентите за пресметување разликата во цените при увозот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/54), разликата во цените при увозот на сурова нафта и сурова крупна кожа, што е извршен почнувајќи од 1 јануари 1955 година ќе се пресметува според одредбите на цитираната одлука и според коефициентите од цитираното решение, без обзир кога се склучени работите по кои се врши овој увоз.

2. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

О. с. бр. 23

11 март 1955 година

Белград

Го заменува Претседателот
на Одборот за стопанство,

Добривоје Радосављевиќ, с. р.

89.

Врз основа на чл. 4 точ. б) од Уредбата за контрола и промет на вештачки губриња („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/47) и чл. 12 точ. 6 од Законот за спроведување на Уставниот закон, издавам

НАРЕДБА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ИНСТИТУТИТЕ И ЗАВОДИТЕ ШТО КЕ ВРШАТ АНАЛИЗА НА УВЕЗЕНИТЕ ВЕШТАЧКИ ГУБРИЊА

1. Анализата на увезените вештачки губриња во смисла на чл. 3 од Уредбата за контрола и промет на

вештачки губриња („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/47) и Правилникот за извршување на Уредбата за контрола и промет на вештачки губриња („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 84/47), ќе ги вршат:

а) Институтот за педологија и агрохемија на НР Србија во Белград — и тоа на губрињата што ќе се увезат преку царинарниците на територијата на НР Србија, освен царинарниците што се наоѓаат на подрачјето на АП Војводина;

б) Покраинскиот завод за селско-стопански истражувања во Нови Сад, — и тоа на губрињата што ќе се увезат преку царинарниците на подрачјето на АП Војводина;

в) Заводот за агроекологија на НР Хрватска во Загреб, — и тоа на губрињата што ќе се увезат преку царинарниците на територијата на НР Хрватска;

г) Кметискиот институт на Словенија во Љубљана, — и тоа на губрињата што ќе се увезат преку царинарниците на територијата на НР Словенија;

д) Заводот за селско-стопански истражувања во Сараево, — и тоа на губрињата што ќе се увезат преку царинарниците на територијата на НР Босна и Херцеговина и царинарниците на територијата на НР Црна Гора;

ѓ) Земјоделскиот испитателен институт на НР Македонија во Скопје, — и тоа на губрињата што ќе се увезат преку царинарниците на територијата на НР Македонија.

2. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Бр. 2381

5 март 1955 година

Белград

Државен секретар

за работи на народното стопанство,

Хасан Бркиќ, с. р.

90.

Врз основа на чл. 13 и 81 од Уредбата за спроведување на Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 55/54) Сојузниот завод за народно здравје, во согласност со Секретаријатот за социјално осигурување на Сојузниот извршен совет, пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИНДИКАЦИИТЕ, СТАНДАРДИТЕ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И ЗА НАЈМАЛИТЕ СРОКОВИ НА ТРАЕЊЕТО ЗА ЗАБОТЕХНИЧКИТЕ РАБОТИ

Член 1

Заботехничка помош ќе им се укажува и забни протетички средства ќе им се изработуваат на осигурените лица што имаат право на тоа, само во случаите, од материјалите и во сроковите предвидени со овој правилник.

Член 2

Забни корони му се ставаат на осигурено лице кога заболечар (забар) ќе утврди дека е тоа потребно затоа што:

а) кај деструирани корони на заби не е доста точно само пломбирање;

б) се во прашање заби — носачи на кукици;

в) во прашање е дефектен емајл;

г) го бара тоа положбата на забот;

д) го бара тоа подигањето на угризот.

Член 3

Мост односно протеза се изработува во следниве случаи:

а) кога недостасува еден од предните заби (сечкач или очњак);

б) кога во пределот на премолар и молар на една страна од една вилица (квадрант) недостасуваат најмалку 3 заби;

в) по исклучок кога во пределот на премолар и молар недостасуваат само два забa но едновремено, изземајќи ги умниците, недостасуваат уште два забa во кој и да е друг квадрант.

При изработката на мост или протеза во мостот ќе се изработат и забите антагонисти ако ги нема најмалку два во истиот квадрант. Ако во една вилица е подвижна протезата, антагонистите во мостот можат да се изработат и на обете страни ако недостасуваат најмалку по два забa.

Како антагонисти се сметаат сите премолари и молари од спротивната вилица.

Кога утврдена индикација за мост, односно протеза, забелекарот ќе води сметка за тоа на осигуреното лице со изработката на мостот односно на протезата, предимствено да му се оспособи едната страна за цвакање.

Нема да се изработува мост, туку протеза, ако на осигуреното лице му недостасуваат повеќе од 3 забa еднородно. По исклучок мост може да се изработи и кога недостасуваат 4 предни забa еднородно.

Времена, имедијатна протеза ќе му се изработи на осигуреното лице на кое му е таа нужно потребна за вршењето на неговото занимање (глумци, наставници, телефонисти и сл.).

Член 4

Короните и мостовите се прават од полудрагоценни метални легури (паладор, палиаг и сл.) и акрилат, а забна фасета од акрилат и порцелан.

Место корони од полудрагоценни метални легури спрема истите индикации, изолирано или како носачи, можат да се прават специјални, естетски корони (Ричмонд, Цекет, пасетирани, тричетвртински) ако осигуреното лице ја плати разликата меѓу цената на короната од полудрагоценни метални легури и цената на специјалната, естетска корона. Кога забите во акрилат или порцелан се во состав на мостот, оваа разлика нема да се наплатува.

Короните и мостовите можат спрема истите индикации да се прават место од полудрагоценни метални легури и од драгоценни метали (злато или платина) ако здравствената установа располага со овие метали или ако ги донесе во соодветната количина самото осигурено лице.

Ако драгоценниот метал го даде здравствената установа, осигуреното лице ќе и' ја надомести разликата меѓу цената на полудрагоценните метални легури потребни за овие работи и цената на драгоцените метали потрошени за овие работи.

На осигуреното лице, доколку драгоценниот метал самото ќе го набави и донесе, здравствената установа ќе му ја надомести вредноста на паладорот што би бил потрошен за изработка за направените работи, сметајќи 1,80 гр паладор за еден заб односно корона.

Каде што нема нужна индикација, подвижните протези се прават од акрилат или каучук, со евентуална употреба на плочи од хромиран челик. Место плоча од хромиран челик може да се употреби плоча од злато, платина или полудрагоценни легури ако осигуреното лице ќе и' ја плати на здравствената установа разликата меѓу цената на плочата од драгоценни метали, односно полудрагоценна легура и цената на плочата од хромиран челик.

Член 5

Најмал срок за траење на забните протетички средства изнесува за:

а) корони и мостови од полудрагоценни легури — 5 години;

б) тричетвртински корони — 3 години;

в) корони и фасети од акрилат — 2 години;

г) Ричмонд корони од злато или платина — 5 години;

д) Цекет корони — 5 години;

е) Логан корони — 4 години;

е) парцијални подвижни корони — 3 години;

ж) тотални протези — 5 години;

з) корони и мостови од злато или платина — 5 години.

Забните протетички средства, споменати во овој член, ги добива осигуреното лице по истекот на пропишаниот срок само ако забелекар (забар), ќе утврди дека дотогашното забно протетично средство станало неупотребливо.

Споменатите срокови течат од денот кога се завршени соодветните протетички работи.

При повторна изработка на корони и мостови од драгоценни метали, здравствената установа ќе ги користи предимствено металните материјали од короните и мостовите што се менуваат и вредноста на тој материјал нема да се внесува во сметката за наплата на трошоците.

Член 6

Пред да истечат сроковите предвидени во чл. 5 на овој правилник на осигуреното лице ќе му се направат на товар на заводот за социјално осигурување нови корони, мост или протеза само кога ќе се утврди дека постојат околностите од чл. 15 на Уредбата за спроведување на Законот за здравственото осигурување на работниците и службениците.

Член 7

Ако во поодделни места нема забелекар (забар) што би можел да ја укаже заботехничката помош предвидена со овој правилник, надлежниот лекар за општа пракса ќе го упати осигуреното лице до најблискиот забелекар (забар) за да му укаже соодветна заботехничка помош.

Член 8

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Бр. 376

28 февруари 1955 година

Белград

Вршител на должноста на Директор на Сојузниот завод за народно здравје,
др **Борислав Петровиќ**, с. р.

Согласен,

Секретар за социјално осигурување
на Сојузниот извршен совет,
Зденко Хас, с. р.

91.

ИЗВЕШТАЈ

НА СОЈУЗНАТА ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЗА ГЛАСАЊЕТО ЗА ОТПОВИК НА НАРОДНИОТ ПРАТЕНИК НА СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОЈУЗНАТА НАРОДНА СКУПШТИНА ВО ИЗБОРНАТА ОКОЛИЈА ПАНЧЕВАЧКА I

ДО СОЈУЗНАТА НАРОДНА СКУПШТИНА

Сојузниот собор

Белград

Сојузната изборна комисија го прими од Околицката изборна комисија за Изборната околија панчевачка I извештајот за резултатот на гласањето за отповик на народниот пратеник на Сојузниот собор на Сојузната народна скупштина со сите акти, па во смисла на чл. 132 во врска со чл. 212 од Законот за правата и должностите, избирањето и отповикот на сојузните народни пратеници поднесува следен

Извештај

1) Гласањето за отповик на народниот пратеник на Сојузниот собор на Сојузната народна скупштина во Изборната околија панчевачка I Дедијер Јефте Владимир од Белград распишано со решението на Сојузната изборна комисија од 7 февруари 1955 година е одржано на 6 март 1955 година.

2) Со спроведувањето на гласањето за отповик под раководство на Сојузната изборна комисија раководеше Изборната комисија на АП Војводина и Околицката изборна комисија за Изборната околија панчевачка I.

3) Околицката изборна комисија за Изборната околија панчевачка I го утврди резултатот на гласањето за отповик во смисла на чл. 205 и 206 од Законот за правата и должностите, избирањето и отповикот на сојузните народни пратеници.

Резултатите на гласањето за отповик се следни:

	Процент
Запишано избирачи — — — —	35.904
Гласале — — — — — — — —	30.377 84,6%
За отповик — — — — — — — —	24.002 66,9%
Против отповик — — — — — — — —	5.181 14,4%
Неважечки гласачки ливчиња —	1.194 3,3%

Горниот извештај се испраќа со сите акти примени од Околицката изборна комисија за Изборната околија панчевачка I што се однесуваат до гласањето за отповик.

Бр. 12

11 март 1955 година

Белград

Сојузна изборна комисија

Секретар, Заменик на Претседателот,
Др Дражен Сесардиќ, с. р. Димче Јанески, с. р.

РЕШЕНИЈА

Врз основа на чл. 79 ст. 1 точ. 9 и точ. I под 4) и 5) од Одлуката за овластување Координациониот одбор да донесува решенија по работите од надлежноста на Сојузниот извршен совет, а во врска со чл. 32 од Уредбата за организацијата и работењето на Сојузниот извршен совет, Координациониот одбор донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ И РАЗРЕШУВАЊЕ ВИШИ СЛУЖБЕНИЦИ

1) Гуро Станковиќ, државен советник на сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи, се назначува за државен потсекретар во сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи;

2) Јово Капичиќ, државен потсекретар на сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи, се разрешува од досегашната должност и се премем-

стува во Државниот секретаријат за надворешни работи;

3) Др Федор Базала, судија на Сојузниот врховен суд, се назначува за државен советник во Секретаријатот за законодавство и организација на Сојузниот извршен совет;

4) Милорад Вучковиќ, началник на Управниот сектор на Секретаријатот за законодавство и организација на Сојузниот извршен совет, се назначува за државен советник во Секретаријатот за законодавство и организација на Сојузниот извршен совет;

5) инж. Јоже Валентинчиќ, досегашен директор на Сојузната управа за инвестициона изградба, се назначува за државен советник во сојузниот Државен секретаријат за работи на народното стопанство.

Сојузен извршен совет

Б. бр. 1461

4 март 1955 година

Белград

Претседател
на Координациониот одбор,
Едвард Кардељ, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ
НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИСЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист Народне Републике Црна Гора“ во бројот 3 од 31 јануари 1955 година објавува:

Правилник за техничките услови, уредите и опремата на деловните простории на стопанските организации што се занимаваат со трговска дејност;

Одлука за пропишување на таксите и данокот на промет на подрачјето на Околијата титоградска. Во бројот 4 од 5 февруари 1955 година објавува:

Указ за прогласување на Општествениот план на НР Црна Гора за 1955 година;

Општествен план на НР Црна Гора за 1955 година;

Указ за прогласување на буџетот на НР Црна Гора (Републичкиот буџет) за 1955 година;

Закон за буџетот на НР Црна Гора (Републичкиот буџет) за 1955 година;

Указ за прогласување на завршната сметка на НР Црна Гора за 1953 година;

Закон за завршната сметка на НР Црна Гора за 1953 година;

Одлука за одобрување Статутот на Трговско-угостителската комора на НР Црна Гора;

Одлука за одобрување Статутот на Селско-стопанската комора на НР Црна Гора.

Во бројот 5 од 15 февруари 1955 година објавува:

Правилник за полагање дипломски испит во Средната учителска домаќинска школа;

Упатство за полагање стручен испит на учителите по практична настава.

НАРОДНЕ НОВИНЕ СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ
РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ

„Народне новине“ службени лист Народне Републике Хрватске во бројот 9 од 25 февруари 1955 година објавуваат само одлуки на народните одбори.

Во бројот 10 од 28 февруари 1955 година немаат службен дел.

Во бројот 11 од 5 март 1955 година објавуваат:

Исправка на Законот за комасација на земјиштето.

УРАДНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕ-
НИЈЕ

„Урадни лист Народне Републике Словеније“ во бројот 6 од 17 февруари 1955 година објавува само одлуки на народните одбори.

Во бројот 7 од 24 февруари 1955 година објавува:

Одлука за данокот на доход во постојан износ за 1955 година;

Одлука за определување рокот за распишување редовни избори на работничките совети;

Одлука за данокот на промет на производите на експлоатацијата на шумите гранката 313;

Решение за прогласување Хмелската комисија за Словенија за установа со самостојно финансирање и за измена на името во „Хмелна комисија за Словенија“;

Решение за именување членови на филмскиот совет при филмското претпријатие Триглав филм.

Во бројот 8 од 3 март 1955 година објавува:

Уредба за начинот и сроковите за плаќање на уделот на НР Словенија во приходите на околиите и градовите;

Одлука за основите и нормите на придонесот за кадрови за 1955 година во НР Словенија;

Решение за Управата на одгледните ловишта на НРС како установа со самостојно финансирање.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

„Службени лист Народне Републике Босне и Херцеговине“ во бројот 4 од 14 февруари 1955 година објавува:

Одлука за нормите на дополнителниот данок на доход од селското стопанство за 1955 година;

Одлука за определување нормата на основниот данок на доход од самостојни занимања и од имот за 1955 година;

Одлука за определување аконтацијата на данокот на доход од самостојни занимања и имот во поодделни окслии (градови) за прво тримесечје за 1955 година;

Одлука за начинот и постапката за утврдување на данокот на доход во постојан износ за 1955 година;

Одлука за количините на вино и ракија што можат производителите да ги потрошат во своето домаќинство без плаќање данок на промет во производната 1954—1955 година;

Одлука за плаќање интерес на основните средства за магацинскиот трошок на претпријатијата за откуп и обработка на тутун;

Одлука за максималниот процент на добивката кој може да се утврди за пресметување делот што се издојува на име на реализираната добивка на седиштето на градежните претпријатија;

Одлука за распределба на делот на добивката на градежните претпријатија што и припаѓа на народната република и на околиите (градовите) за станбена изградба;

Одлука за распределба на делот на добивката на Железничкото транспортно претпријатие во состав на заедницата на стопанските претпријатија на Југословенските железници;

Одлука за распределба на делот на добивката на претпријатијата во состав на заедницата на стопанските претпријатија на Југословенските пошти, телеграфи и телефони;

Решение за начинот за водење на книговодство за установите со самостојно финансирање кои во своето работење вршат и стопанска дејност како споредна дејност;

Упатство за местото, времето и начинот на спроведувањето на регистрацијата на положените стручни испити;

Наредба за регистрација на спрежните возила со коњска спрега;

Решение за именување Управен одбор на Фондот за стопански инвестиции во економски недостаточно развиените околини;

Решение за именување Републичка комисија за плати во стопанството.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на Народна Република Македонија“ во бројот 5 од 19 февруари 1955 година објавува:

Упатство за начинот на водењето евиденција на недвижниот општонароден имот;

Програм за полагање на стручен испит за звање квалификуван и висококвалификуван работник во електротехничката струка;

Решение за одобрување оснивањето и работата на Здружението на трудовите инвалиди во НРМ;

Решение за одобрување оснивањето и работата на Друштвото на ветеринарските помошници во Народна Република Македонија;

Исправка за Одлуката за помилување на осудени лица;

Исправка на Решението за Заводот за унапредување на шумите во Скопје.

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

„Службени гласник Народне Републике Србије“ во бројот 12 од 26 февруари 1955 година објавува:

Закон за завршната сметка на НР Србија (Републиката завршна сметка) за 1954 година;

Препорака за отстапување делот од добивката на задружните стопански организации;

Правилник за видот и минимумот на техничката опрема на претпријатијата за промет со отпадоци;

Упатство за полагање на стручниот испит за звањето професор на средна школа.

СОДРЖИНА :

	Страна
82. Указ за прогласување на Законот за продолжување на мандатите на работничките совети на стопанските претпријатија до редовните избори во 1956 година — — — — —	133
83. Указ за прогласување на Законот за военото обвинителство — — — — —	133
84. Указ за прогласување на Општиот закон за управување со училиштата — — — — —	135
85. Указ за прогласување на Основниот закон за издавачките претпријатија и издавачките установи — — — — —	139
86. Одлука за потврда на уредбите на Сојузниот извршен совет — — — — —	144
87. Одлука за измени на Одлуката за наградите, надокнадите и платите за постојаните функции на пратениците на Сојузната народна скупштина — — — — —	144
88. Решение за пресметување разликата во цените при увозот на сурова нафта и сурова крупна кожа — — — — —	145
89. Наредба за определување институтите и заводите што ќе вршат анализа на увезените вештачки губриња — — — — —	145
90. Правилник за индикациите, стандардите за материјали и за најмалите срокови на траењето за заботехничките работи — — — — —	145
91. Извештај на Сојузната изборна комисија за гласањето за отповик на народниот пратеник на Сојузниот собор на Сојузната народна скупштина во Изборната околија панчевачка I — — — — —	147